

Projekt z dnia 19 października 2011 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia2011 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia

Na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia (Dz. U. Nr 236, poz. 1992) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. 1. Osoby, o których mowa w § 1, zwane dalej „poszkodowanymi” lub członkowie ich rodzin, zgłaszają wypadek odpowiednim podmiotom wymienionym w art. 5 ust. 1 ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Poszkodowani w stosunku do których, zgodnie z ustawą, postępowanie powypadkowe przeprowadza Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „Zakładem” lub członkowie ich rodzin, zgłaszają wypadek w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu, właściwej ze względu na siedzibę prowadzenia działalności albo miejsca sprawowania opieki określonego w umowie uaktywniającej.”;

2) w § 3 w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymuje brzmienie:

„3) wysłuchanie wyjaśnień poszkodowanego, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala;
4) zebranie informacji dotyczących wypadku od świadków wypadku;”;

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1725 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 255, Nr 122, poz. 696 i Nr 138, poz. 808.

3) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o wypadku podmioty zobowiązane do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1-7 i pkt 10-15 ustawy, powiadamiają pisemnie właściwą terenową jednostkę organizacyjną Zakładu o wszczęciu postępowania powypadkowego, w którym może uczestniczyć przedstawiciel Zakładu.”;

4) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

2. Informacje dotyczące okoliczności, przyczyn, czasu i miejsca wypadku, rodzaju i umiejscowienia urazu

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Świadczenie wypadku:

a).....
b).....
imię i nazwisko *miejsce zamieszkania*

4. Wypadek jest nie jest ³⁾ wypadkiem określonym w art. 3 ust. 3 pkt.....ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322, z późn. zm.) (uzasadnić, jeżeli zdarzenia nie uznano za wypadek przy pracy).....

.....
.....
.....

5. Stwierdzono, że wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez poszkodowanego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa (podać dowody).....

.....
.....
.....

6. Stwierdzono, że poszkodowany, będąc w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych, przyczynił się w znacznym stopniu do spowodowania wypadku (podać dowody, a w przypadku odmowy przez poszkodowanego poddania się badaniu na zawartość tych substancji w organizmie - zamieścić informację o tym fakcie).....

.....
.....
.....

IV. POZOSTAŁE INFORMACJE

1. Poszkodowanego (członka rodziny) zapoznano z treścią karty wypadku i pouczone o prawie zgłaszania uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w karcie wypadku (zgłoszone uwagi i zastrzeżenia dołącza się do karty wypadku)

.....
imię i nazwisko poszkodowanego (członka rodziny) *data* *podpis*

³⁾ Niepotrzebne skreślić

2. Kartę sporządzono ⁴⁾ w dniu

a)
nazwa podmiotu zobowiązanego do sporządzenia karty *pieczętka*

b)
imię i nazwisko sporządzającego *podpis*

3. **Przeszkody i trudności uniemożliwiające sporządzenie karty wypadku w wymaganym terminie 14 dni**

.....
.....
.....
.....
.....

4. Kartę odebrano w dniu.....

podpis uprawnionego

5. **Załączniki:**

.....
.....
.....
.....

⁴⁾ Kartę sporządza się w 3 egzemplarzach: pierwszy egzemplarz otrzymuje poszkodowany (członek rodziny), drugi egzemplarz pozostaje u podmiotu ustalającego okoliczności wypadku, trzeci egzemplarz przekazywany jest do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (jeżeli zdarzenie uznano za wypadek przy pracy).

UZASADNIENIE

I. Obowiązujący stan prawny

1) § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia (Dz. U. Nr 236, poz. 1992) stanowi, że poszkodowani prowadzący pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 1 i 3 oraz ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), w stosunku do których postępowanie powypadkowe przeprowadza Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zgłaszają wypadek w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu, właściwej ze względu na siedzibę prowadzenia działalności;

2) § 3 rozporządzenia stanowi, że określone zdarzenie uznaje się za wypadek przy pracy na podstawie ustalenia jego okoliczności i przyczyn, w szczególności przez m.in. przesłuchanie poszkodowanego, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala i przesłuchanie świadków wypadku (pkt 3 i 4);

3) § 5 stanowi, że określone, wymienione w art. 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322, z późn. zm.), podmioty zobowiązane do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, niezwłocznie po otrzymaniu o nim wiadomości, powiadamiają pisemnie właściwą jednostkę organizacyjną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wszczęciu postępowania powypadkowego, w którym może uczestniczyć przedstawiciel Zakładu;

4) Wzór karty wypadku określony w załączniku do rozporządzenia zawiera m.in. odpowiednie dane identyfikacyjne dotyczące zarówno płatnika składek jak i osoby poszkodowanej w wyniku wypadku określonego w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

II. Projektowane zmiany

1) Nowelizacja przepisu § 2 ust. 2 rozporządzenia ma charakter porządkujący. Art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zawiera krąg podmiotowy osób zaliczanych do prowadzących pozarolniczą działalność w rozumieniu tej ustawy. Krąg ten został w stosunku do pierwotnego zmieniony i rozszerzony. Zgodnie z ustawą Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi postępowanie

powypadkowe w stosunku do wszystkich osób wymienionych w art. 8 ust. 6 ustawy. Ponadto nowelizowany ust. 2 tego paragrafu został uzupełniony o osoby wykonujące pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), w stosunku do których postępowanie powypadkowe będzie również przeprowadzał Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten obejmuje więc tych poszkodowanych, w stosunku do których zgodnie z ustawą z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych postępowanie powypadkowe przeprowadza Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto proponuje się, aby ust. 1 i 2 § 2 rozporządzenia uzupełnić o wskazanie, żeby zgłoszenia wypadku w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu mógł dokonywać również członek rodziny;

2) Nowelizowany przepis § 3 rozporządzenia stanowiłoby, że zdarzenie uznaje się za wypadek przy pracy na podstawie ustalenia jego okoliczności i przyczyn m.in. przez wysłuchanie wyjaśnień poszkodowanego, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala i zebranie informacji dotyczących wypadku od świadków tego zdarzenia.

Korekta tego przepisu jest konsekwencją postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2004 r. (sygn. akt V KK 168/03) i rozwiązań przyjętych w następstwie tego orzeczenia w przepisach dotyczących ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy, wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).

Z powyższego postanowienia Sądu Najwyższego wynika, że w związku z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, do odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań lub zatajenia prawdy może być pociągnięta wyłącznie osoba, składająca zeznania w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy. Zdaniem Sądu Najwyższego, również uprawnienie osoby uprzedzającej o odpowiedzialności karnej winno być zawarte w ustawie.

Wobec powyższego dokonano stosownych zmian przepisu § 3 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia;

3) Nowelizacja § 5 rozporządzenia ma charakter porządkujący i wynika z konieczności skorelowania brzmienia niniejszego przepisu z treścią art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych;

4) W nowym załączniku do rozporządzenia, stanowiącym wzór karty wypadku w części I „Dane identyfikacyjne płatnika składek” w pkt 3 w zakresie dotyczącym NIP dodano odnośnik z opisem „Numer NIP podaje się, jeżeli płatnik składek obowiązany jest posługiwać się tym numerem na podstawie przepisów o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników. W części II „Dane identyfikacyjne poszkodowanego” w pkt 2 usunięte zostało miejsce przeznaczone dotychczas na wpisanie numeru NIP.

Projektowane zmiany wynikają z konieczności dostosowania przepisów wymienionego wyżej rozporządzenia do nowych regulacji, dotyczących posługiwania się numerem NIP, wprowadzonych ustawą z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz o niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 171, poz. 1016).

Powołana wyżej ustawa o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz o niektórych innych ustaw wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie danych identyfikacyjnych osób ubezpieczonych, podawanych w dokumentach ubezpieczeniowych przekazywanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Od 1 września 2011 r., zamiast dwóch identyfikatorów, tj. numeru NIP i PESEL w danych identyfikacyjnych, dotyczących osoby ubezpieczonej, obowiązującym identyfikatorem jest jedynie numer PESEL. W razie gdy ubezpieczonemu nie nadano tego numeru podaje się serię i numer dowodu osobistego lub paszportu.

Natomiast podstawowym identyfikatorem płatnika składek pozostał nadal numer NIP.

Ponadto w załączniku tym, w części II „Dane identyfikacyjne poszkodowanego” w pkt 5 oraz w części III „ Informacje o wypadku” w pkt 4 zaktualizowano miejsce publikacji tekstu jednolitego ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

W części III karty wypadku - „Informacje o wypadku” pkt 2 został rozszerzony o informacje o skutkach wypadku, tj. o rodzaju i umiejscowieniu urazu. Jest to niezbędne dla prawidłowej kwalifikacji zdarzenia. Zapewni to także jednolitość rozwiązań dotyczących ustalania okoliczności i przyczyn wypadków, które dotyczą zarówno pracowników, jak i osób podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu z innego tytułu.

Projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty na które będzie oddziaływała projektowana regulacja

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia oddziałuje na płatników składek, ubezpieczonych i Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Zakres i wyniki konsultacji społecznych

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji z partnerami społecznymi:

Organizacje pracodawców:

1. Business Centre Club – Związek Pracodawców,
2. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
3. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
4. Związek Rzemiosła Polskiego,
5. Krajowa Izba Gospodarcza.

Organizacje związkowe:

1. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
3. Forum Związków Zawodowych.

Wyniki konsultacji społecznych zostaną omówione po ich zakończeniu.

3. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa. Nie zmieni też sytuacji w dochodach i wydatkach budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektu na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Nie wpłynie też na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.